

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Метою нашої сторінки є надання Вам актуальної, корисної, необхідної інформації для організації виконання завдань психологічної служби кожного навчального закладу у створенні безпечного, комфортного середовища для кожного учасника навчально-виробничого процесу, ознайомлення з передовим досвідом.

I. Нормативно-правові засади роботи практичного психолога:

1. Положення «Про психологічну службу системи освіти України» (від 03.05.1999р.№ 127).

<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0922-99>

2. Лист МОН «Про планування діяльності, ведення документації практичних психологів» (від 27.08.2000р. № 1/9-352).

<http://www.osvita.irpin.com/viddil/v5/d39.htm>

3. Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти (наказ МОН від 19.10.2001р. № 691).

<http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.451.0>

4. Етичний кодекс практичного психолога.

http://upsihologa.com.ua/etychnyi_kodeks_psyhologa.html

II. На допомогу молодому практичному психологу та соціальному педагогу:

На базі НМЦ ПТО працює Школа молодого психолога та соціального педагога.

На заняттях школи слухач проходить адаптаційний період до нових умов праці, отримує зразки документації, знайомиться із напрямками роботи, засвоює навички спілкування з учнями, педагогічним колективом, батьками, обирає інструментарій проведення досліджень, моніторингу, корекційної роботи, отримує спілкування з колегами та інше.

Щоб стати слухачем Школи необхідно подати заявку за підписом керівника закладу до 20 вересня 2011р. в НМЦ ПТО каб.10.Піковець Л.Г.

III. Консультації з питань роботи практичного психолога та соціального педагога, а також з інших психологічних питань можна отримати у методиста Піковець Лариси Григорівни каб.№ 10 та за телефонами 31-25-82, 31-85-26.

IV. Передовий досвід практичних психологів:

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 17

49055, м. Дніпропетровськ, вул.Героїв Сталінграду, 49а.
телефон 792-08-67, факс 792-86-99.

E-mail: ypu17dnepr@mail.ru, ypu17@svitonline.com

Автор: Білецька Олена Анатоліївна
Посада: практичний психолог,
спеціаліст II категорії

Тема досвіду: Інноваційні підходи в організації роботи з абітурієнтами та сприяння їхній адаптації в умовах професійно-технічного середовища.

Мета: апробувати інноваційні підходи у роботі з абітурієнтами; запровадити нові форми роботи для сприяння адаптації першокурсників; виховувати успішну, професійно адаптовану особистість.

Задачі: формування системи роботи по супроводу вступної кампанії; ознайомлення абітурієнтів з основними вимогами до професії за допомогою професіограм; підвищення рівня свідомого вибору професії; сприяння саморозвитку, самоствердженню і розкриттю власного потенціалу учнів; активізація процесу соціально-психологічної адаптації першокурсників; створення психологічно комфортного освітнього середовища.

Короткий зміст досвіду роботи: практичний психолог бере активну участь у роботі приймальної комісії, ставлячи перед собою такі основні завдання – попередній аналіз нового контингенту та здійснення профорієнтаційної роботи. Попередній аналіз контингенту проводиться по результатам анкетування. Всі абітурієнти, що мають бажання вступити до ВПУ № 17, разом із заявою заповнюють анкету. Анкета містить питання, що стосуються різних сфер життя: захоплення учнів, їхні професійні плани, життєві пріоритети тощо. Результати анкетування висвітлюються на педагогічній нараді наприкінці серпня. Зокрема, анкета дозволяє отримати відповіді на наступні запитання: «що змушує тебе навчатися?», «чи є в тебе захоплення, інтереси?», «як ти проводиш вільний час?», «чи є така людина в твоєму житті, яка є для тебе авторитетом?».

Профорієнтаційна робота спрямована переважно на тих абітурієнтів, які ще не визначилися з вибором професії. Таким підліткам потрібна профорієнтаційна діагностика і консультація. Для діагностики застосовуються не лише профорієнтаційні методики, а й особистісні опитувальники, що дозволяє врахувати при виборі професії значимі риси характеру й темпераменту дитини. Використовуються наступні методики: ДДО, опитувальник Холланда, опитувальник професійних нахилів, матриця вибору професій, опитувальник Айзенка, Леонгарда-Шмішека, психогеоетричний тест Делінгер тощо.

Для сприяння свідомому вибору професії використовуються професіограми. Їхня наявність є необхідною для приймальної комісії, адже майбутній учень може відразу ознайомитися з «плюсами» і «мінусами» обраної професії, її професійною та психологічною характеристикою.

Для сприяння адаптації учнів нового набору проводиться адаптаційний тренінг. Тренінг із учнями I курсу проводиться у міні-форматі, що складається з 5 занять. Такий формат є дуже зручним, оскільки, враховуючи великий учнівський контингент, дає можливість охопити весь I курс. Тренінг проводиться з періодичністю один раз на тиждень протягом першого місяця навчання. Одне заняття триває 45 хвилин, що відповідає часовим межам навчальної години.

Адаптаційний тренінг спрямований на пізнання учнями один одного, формування згуртованого учнівського колективу, самоусвідомлення себе як частини групи.

Одне з головних завдань тренінгу – показати можливості взаємодії усіх членів учнівського колективу. Завдання тренінгу: розвиток самосвідомості і

самопізнання, розвиток комунікативних навичок, формування толерантного ставлення до оточуючих, відпрацювання навичок конструктивної взаємодії з однокласниками, формування колективу однодумців. Тематика занять: «Знайомство», «Ми – команда», «Розвиток впевненості у собі», «Співпраця», «Портрет нашої групи».

Категорія учасників: учні ПТНЗ віком 15-17 років, викладачі, майстри виробничого навчання.

Методи психологічної допомоги особистості: спостереження за групою учнів, навчальною групою, психодіагностичні методи - анкетування, опитувальники Холланда, Айзенка, опитувальник професійних нахилів, опитувальник Леонгарда-Шмішека, психогеоетричний тест Делінгер, «12 тварин» Б.Пашнева тощо; метод психологічної корекції – адаптаційний тренінг.

Досягнуті результати: результати проведеної діагностичної та корекційно-розвивальної роботи допомагають у складанні психолого-педагогічної характеристики учнів нового набору, полегшують виокремлення учнів «групи ризику». Крім того, в учнів спостерігається більш свідомий підхід до вибору професії з урахуванням власних здібностей та особливостей характеру. Робота у даному напрямку поліпшує самооцінку підлітка, підвищує рівень упевненості у собі, позитивно впливає на формування активної життєвої позиції.

Відомості про впровадження досвіду роботи: робота з формування інноваційних підходів в організації роботи з абітурієнтами та сприяння їх адаптації в умовах професійно-технічного середовища була розглянута на засіданні секції психологів та соціальних педагогів ПТНЗ Дніпропетровської області. На сьогодні досвід цієї роботи використовують ПТУ № 71 Криничанського району (село Щорськ Дніпропетровської області), Попаснянське аграрне професійно-технічне училище Новомосковського району Дніпропетровської області, ПТУ № 79 (сmt Петриківка), ПТУ № 88 (сmt Магдалинівка).

ДНПРОДЗЕРЖИНСЬКИЙ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ БУДІВНИЦТВА ТА АВТОТРАНСПОРТУ

51910, м. Дніпродзержинськ, вул. Б. Хмельницького, 20,

e-mail: dcpprkba@gmail.com

Директор: Богданович Валерій Миколайович

Автор: Строга Світлана Вікторівна
Посада: практичний психолог,
спеціаліст II категорії

Тема досвіду: «Тренінг в процесі освіти».

Мета: Ознайомитися з напрямками розвитку освітньої галузі (цілі тисячоліття) через тренінгові методи в освітньому процесі.

Задачі: знайомство з методами тренінгового навчання, які спрямовані на підвищення рівня освіти, впровадження сучасних інформаційних технологій, удосконалення підготовки учнівської молоді педагогічних працівників у системі професійно-технічної освіти.

Короткий зміст досвіду роботи: Тренінг як метод активної дії, форми групової роботи, де кожний учасник є рівноправним членом групи і має можливість при сприянні групи здолати свої особисті проблеми а також гармонійно всебічно розвиватися

Категорія учасників: учні I,II, III курсів, педпрацівники, майстри в/н. доросла аудиторія – педагоги навчального закладу..

Методи психологічної допомоги особистості: Освіта «впродовж життя». Цілі тисячоліття (за матеріалами Саміту ООН 2004 р).Тренінг та його різновиди. Принципи динамічного навчання: Метод Колба. Принципи пісочної терапії. Схема процесу. Медитація на піску.

Досягнуті результати: Сьогодні не викликає сумніву те, що тренінг має дати результат. Однак в очікуванні реальних змін в поведінці учасників необхідно зрозуміти, що вміння та навички формуються не менш, як після 21 повторення та зберігається при практиці! Отже дуже важливим є забезпечення підтримки змін після закінчення тренінгу – післятренінговий супровід учасників (що поки що рідкість!). Післятренінговий супровід направлений на підтримку, закріплення та посилення тренінгових ефектів.

Гра в піску дозволяє активізувати уяву та відобразити образи, які виникають. Зображення цілющі, тому що є включення непізнанного психічного змісту в свідомому. «Відпрацьовуючі» свої символи свої проблеми та таким чином долаючи внутрішню кризу.

Відомості про досвід роботи: елементи досвіду роботи використовуються практичними психологами ПТНЗ області: ПТУ-44, 6, Дніпропетровський будівельний ліцей будівництва.